

Dosarul nr. 2rac-182/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Sîngerei (jud. H. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Unichi-Grup” privind rezilierea contractelor cu privire la activitatea comună, încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere

împotriva deciziei din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Unichi-Grup”, casată integral hotărârea din 7 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 18 octombrie 2018, CAP „Speranța-Găuzeni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Unichi-Grup” privind rezilierea contractelor cu privire la activitatea comună, încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a invocat că la 2 noiembrie 2017, între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup” au fost încheiate două contracte cu privire la activitatea comună a cărui obiect a fost consolidarea patrimoniului și a eforturilor să acționeze în sfera producției agricole, prin care CAP „Speranța-Găuzeni” a pus la dispoziția pârâtei 136 ha de teren agricol situat în sat. Zahorna r-nul Șoldănești și respectiv, 174 ha de teren agricol situat în sat. Găuzeni r-nul Șoldănești, la rândul său, SRL „Unichi-Grup” pentru 136 ha de teren agricol situat în sat. Zahorna r-nul Șoldănești s-a obligat să achite 544 000 de lei, după cum urmează: 50 % din sumă, ceea ce constituie 272 000 de lei până la 18 mai 2018 și 50 % din sumă, ceea ce constituie 272 000 de lei până la 30 iulie 2018, iar pentru 174 ha de teren agricol situat în sat. Găuzeni r-nul Șoldănești, s-a obligat să achite suma de 870 000 de lei, după cum urmează: 50 % din sumă, ceea ce constituie 435 000 de lei până la 18 mai 2018 și 50 % din sumă, ceea ce constituie 435 000 de lei până la 30 iulie 2018.

A precizat că pârâta și-a executat obligațiile parțial, achitând din ambele contracte prima rată în mărime de 699 000 de lei, înregistrând restanță în mărime de 8 000 de lei, iar pentru a doua rată - 707 000 de lei.

A menționat că multiple solicitări/pretenții (verbale, telefonice, scrisori, notificări) invocate pârâtei întru achitarea datoriei scadente, s-au soldat fără succes.

Astfel, CAP „Speranța-Găuzeni” și-a executat obligația asumată față de SRL „Unichi-Grup” și anume, a transmis în folosință terenurile agricole menționate, în termenii conveniți și în condițiile stipulate, însă ultima nu a executat obligația corelativă de plată a sumelor:

- 4 000 de lei - suma restantă din prima rată de 435 000 de lei (174 ha de teren agricol din sat. Găuzeni r-nul Șoldănești) și respectiv, 4 000 de lei din suma restantă din prima rată de 272 000 de lei (136 ha de teren agricol din sat. Zahorna r-nul Șoldănești), iar în total suma de 8 000 de lei;
- 435 000 de lei - a doua rată (174 ha de teren agricol din sat. Găuzeni r-nul Șoldănești);
- 272 000 de lei - a doua rată (136 de ha teren agricol din sat. Zahorna r-nul Șoldănești).

A invocat că din contul pârâtei urmează a fi încasată și suma de 53 494 de lei cu titlu de penalitate, conform pct. 6.1 din contractele cu privire la activitatea comună din 2 noiembrie 2017.

Cu referire la prevederile art. 619 alin. (2) Cod civil, a susținut că pârâta urmează a fi obligată și la plata dobânzii de întârziere în mărime de 22 716,63 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 10, 512, 513, 514, 572, 585, 602, 619, 624, 625, 666, 668, 709, 725, 733, 747, 748, 911, 916 Cod civil, art. 5, 7, 27, 38, 63, 85, 166, 167, 175, 177 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, rezilierea contractelor cu privire la activitatea comunică din 2 noiembrie 2017 încheiate între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup”, încasarea din contul SRL „Unichi-Grup” în beneficiul CAP „Speranța-Găuzeni” a sumei de 791 210,63 de lei, compusă din suma de 715 000 de lei – datoria conform contractelor cu privire la activitatea comună, suma de 53 494 de lei – penalitatea și suma de 22 716,63 de lei – dobânda de întârziere.

Prin încheierea din 3 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, a fost respinsă cererea ÎCS „Moldova Zahăr” SRL privind intervenirea în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 7 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, a fost admisă acțiunea integral.

A fost reziliat contractul cu privire la activitatea comună din 2 noiembrie 2017 încheiat între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup” privind transmiterea în folosință pentru prelucrare a 174 ha de teren agricol din sat. Găuzeni r-nul Șoldănești.

A fost încasată de la SRL „Unichi-Grup” în beneficiul CAP „Speranța-Găuzeni” datoria în mărime de 715 000 de lei formată în urma nerespectării contractelor cu privire la activitatea comună, suma de 53 494 de lei cu titlu de penalitate și suma de 22 716, 63 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 791 210,63 de lei.

A fost încasată de la SRL „Unichi-Grup” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 23 736,31 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că reclamanta și-a executat pe deplin obligațiile contractuale, transmițând terenurile ce au fost obiectul contractului, iar pârâta doar parțial și-a executat obligațiile asumate, admitând o restanță la plată în mărime de 715 000 de lei, motiv pentru care reclamanta a solicitat rezilierea contractelor respective cu încasarea sumei restante în mod forțat.

Astfel, prima instanță a reținut drept întemeiate pretențiile reclamantei și pasibile de a fi admise.

Totodată, a considerat prima instanță ca fiind întemeiate și cerințele din acțiune privind încasarea din contul pârâtei a penalității în mărime de 53 494 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 22 716,63 de lei.

Prin decizia din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de SRL „Unichi-Grup”, casată integral hotărârea din 7 iunie 2019 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea în partea rezilierii contractelor de activitate comună.

Au fost reziliate contractele de activitate comună încheiate la 2 noiembrie 2017 între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup” întru prelucrarea a 136 ha de teren agricol din sat. Zahorna r-nul Șoldănești și 174 ha de teren agricol din sat. Găuzeni r-nul Șoldănești.

A fost respinsă acțiunea CAP „Speranța-Găuzeni” împotriva SRL „Unichi-Grup” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere ca fiind neîntemeiată.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că asociatul CAP „Speranța Găuzeni”, în condițiile când contractele de societate civilă au fost încheiate pe termen determinat, urma să prezinte care e motivul întemeiat de reziliere a contractelor, precum și raționamentul rezilierii, luând în considerație specificul activității și scopul încheierii acestor contracte: activitate agricolă și cultivarea produselor agricole. Intimatul un astfel de motiv nu a reținut.

Totodată, având în vedere poziția apelantului SRL „Unichi-Grup” privind acordul la rezilierea contractelor de societate civilă, instanța de apel a considerat necesar să rezilieze contractele de societate civilă încheiate între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup” la 2 noiembrie 2017, or ambele părți sunt de acord la rezilierea acestor contracte.

Instanța de apel a reținut că potrivit actului de constatare din 14 noiembrie 2018, întocmit de comisia formată de Direcția Agricultură și Alimentație (DAA) Șoldănești, contrasemnat de membrii comisiei Pavel Țurcan, specialist principal DAA Șoldănești, Gheorghe Ianco, primar de Găuzeni și reprezentantul SRL „Unichi-Grup”, Eduard Balan, se atestă faptul că CAP „Speranța-Găuzeni” a distrus intenționat roada culturii sfeclă de zahăr pe terenurile din sat. Găuzeni r-nul Șoldănești, însămânțându-le cu grâu de toamnă, acțiuni soldate cu daune în proporții deosebit de mari, intereselor ocrotite de lege ale asociatului SRL „Unichi-Grup”, cât și ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, în favoarea căreia a fost gajată roada de sfeclă de zahăr.

Prin urmare, a constatat instanța de apel că scopul încheierii contractelor de societate civilă între CAP „Speranța-Găuzeni” și SRL „Unichi-Grup” la 2 noiembrie

2017 a fost recoltarea produselor agricole, gajate în favoarea ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, care urma să procure aceste produse.

Astfel, în lipsa produsului final este cert faptul că societatea civilă nu a căpătat careva foloase, iar asociatul CAP „Speranța-Găuzeni” și-a preluat terenurile (contribuția în bunuri) și totodată mijloacele bănești în sumă de 699 000 de lei.

Prin urmare, CAP „Speranța Găuzeni” nu poate pretinde la careva mijloace bănești de la asociatul SRL „Unichi-Grup”, având în vedere că societatea civilă nu a atins scopul final neavând careva foloase, venituri.

La 18 iunie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, CAP „Speranța-Găuzeni” a declarat recurs împotriva deciziei din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, emisă cu încălcarea legii materiale, fiind pasibilă de a fi casată.

A remarcat că actul judecătoresc contestat este nemotivat, având la bază o argumentare incertă, neavând putere de convingere, or instanța de apel și-a însușit argumentarea expusă de apelantă, fără a fi dată apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezenta acțiune în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și cu normele de drept ce reglementează acest aspect.

Totodată, este stranie poziția instanței de apel - în speța deferită instanței urmau a fi aplicate normele ce reglementează raporturile juridice într-un contract de societate civilă.

Instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, străină litigiului enunțat, eroare care a dus la emiterea deciziei recurate.

La 28 august 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Unichi-Grup” a depus referință la recursul declarat de CAP „Speranța-Găuzeni”, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 18 martie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 244 vol. II), fiind recepționată de reprezentantul recurentei, avocatul Maxim Chișca la 23 martie 2020 și de către recurentă la 7 aprilie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 246, 248 vol. II).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va nota că prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020. Potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Astfel fiind, se atestă că termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, care urma să expire la data de 23 mai 2020, a fost suspendat de drept pe toată durata stării de urgență, adică până la 15 mai 2020.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat începând cu data de 16 mai 2020, astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 iunie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de CAP „Speranța-Găuzeni”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CAP „Speranța-Găuzeni”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de CAP „Speranța-Găuzeni” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu